

www.e-rara.ch

Auli Persi Flacci satirarum liber

Persius Flaccus, Aulus

Parisiis, MDCV [1605]

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8160

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-34174>

Ad satiram quartam.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

AD SATIRAM QUARTAM.

NERONE principe, quanta fuerit bonorum ciuium indignatio, quantus mœror, cùm viderent perditissimum iuuenem imperio Ro. illudere, facile cuius æstimare est. Neque dubitandum præclara ingenia quæ illa tempestate non pauca effloruerunt, ægrè se continuisse, quominus ingenui doloris testimonia monumentis suis impressa ad posteros transmitterent: cuius rei vel vnius Annæi Lucani Pharsalia abundè fidem nobis fecerit. Vixit inter cæteros nobilioris ingenij viros eorum temporum & poëta noster, duorum summorum hominum Pæti Thraseæ & ipsius Lucani amicus ac familiaris. Hic cùm impatientissimè ferret, vt erat naturæ acris, & in amore virtutis ac vitiorum odio iuxta vehemens, susque deque omnia misceri Romæ regentibus imperium iuuenibus deprauatissimis, & imprimis Nerone ipso: qui neque vsum Reip. vllum

habebat, neque rationem eius administrandi
 vlllo modo aut didicerat aut sciebar: non absti-
 nuit quin stili sui mucronem tam in Neronem
 ipsum stringeret, quàm in reliquos similis de-
 mentiae iuuenes: qui totius *παλιγκῆς* imperiti gu-
 bernacula publicæ rei pro se quisque capesse-
 bant. Isti sunt aduersus quos satira hæc est scri-
 pta: cuius etsi præcipuus erat scopus, in Nero-
 nem inuehi, atque ipsum satirico sale defricare,
 quod Remp. suscepisset gubernandam, tanto
 oneri prorsus impar, quodque esset illius vita
 libidine, aliisq. vitiis infamis: sic tamen poeta in
 hoc argumento indignationi suæ habenas laxa-
 uit, vt neque palam, neque plenis velis in flagi-
 tiosissimum principem inueheretur, verum te-
 ctè & longè mollius quàm vel natura ipsius fe-
 rebat, vel Neronis flagitia ac scelera mereban-
 tur. nos autem putamus tum scriptam esse hanc
 satiram, cum nondum totus innotuerat Nero:
 cuius principium laude digna habuit multa. sed
 simulata, non vera fuit illa virtus: cum suis fla-
 gitis ac sceleribus initio velamenta quæreret, vt
 narrant historici. Viris grauib, quibus inte-
 rior Neronis vita non erat incognita, verba dari
 non poterant: neq. vlla simulatione effici, quin
 suspectam eius indolem haberent. postea cepit
 paulatim manifesta fieri illius monstri immani-
 tas. quo tempore, videtur hoc carmè fuisse com-
 positum. ita enim meminit libidinum eius prin-
 cipis, quasi tum primò vitæ eius obscenæ opi-
 nio sinistra in vulgus emanasset: quemadmo-

dum suo loco est à nobis indicatum. Porro hypothesis & οἰκονομία satiræ totius ita habet. Statim in principio accusationis quam instituit summam proponens, Neronem obiurgat, quod Remp. gubernare aggrediretur, eius negotij atque adeo πολιτικῆς totius, penitus ignarus. Ignorantiam eo probat, quia quid iustum esset, quid iniustum, quid Reipub. vtile, quid inutile cognitum non habeat: circa quæ τὸ πολιτικὸν versari, nemo potest ignorare. Aliud deinde argumentum adicit, quod nimirum, non τῆς πολιτικῆς solùm, sed in totum vniuersæ philosophiæ esset ἀμύντος: vnde fieret, vt de vita rectè instituenda ne cogitasset quidem: sed sola generis prærogatiua & potentia fretus, voluptatibus sese dederet. Quoniam autem mimum egit Nero imperij sui initio, vt modò dicebamus, domesticis & intercutib. vitiis turpis, publicè καλὸς καὶ κατὰ δὸς: quò securitatem hanc ei adimat Persius, pluribus disputat, non posse fieri vt cuiusquam vitia lateant: cùm ita sit naturæ comparatum, vt in aliena peccata omnes lubenter inquirant, suorum securi: quam sententiam vbi in genere multis versibus est persecutus: ad Neronem deinde iterum redit: & probrosam eius vitam hac ratione innotuisse significat: ne fucum igitur sibi aliisque amplius faceret: sed de vita emendanda seriò cogitaret. Sciebat verò Persius non defuturos in aula Neronis fædos assentatores, qui illi persuaderent, quod satis esset ipsum sapere sibi: neque aut philosophiæ aut virtutis studium vehemen-

tius illi necessarium. propterea à pernitiosis istorum assentationibus Neronem conatur auertere, & vt ne aliis plus de se quàm sibi ipsi credat hortatur: intellecturum enim facile si sui periculum fecerit, quàm nudus sit ab omnibus virtutibus, & ab illis artibus imparatus, quarum notitiâ Reipublicæ bene ac feliciter administratur. Hic est totius carminis huius conspectus, ac series. Probè verò norat Persius, cùm ad hanc satiram scribendam se accingeret, quantam rem & quam periculosam moliretur. quamobrem consilio prudentissimo hoc argumentum Platonis imitatione sibi tractandum censuit: non solum nominibus inde petitis, sed etiam sententia propemodum vniuersa: vt si quis fortè Corycæus aut Cercops nomen ipsius deferret, probabili excusatione posset factum suum defendere: quasi exercendi tantum stili causa petatum è libris summi philosophi argumentum, Latinis versibus tentasset complecti. Quare etiam ab omnibus illum videmus abstinuisse, quæ Neronis personam propriè erant denotatura. nihil enim heic inuenias de rapto nefaria fraude imperio, nihil de crudelissima Britannici cæde, nihil denique quod non & aliis multis iuuenibus probè quadrare posset, qui tempestate illa obsoletis legibus annariis, ad summas dignitates, ipsum etiam Consulatum, ex libidine principis prouehebantur. Hinc est, quod citimæ vetustatis interpretes, quorum notulæ ad nos peruenerunt, in exponenda hac satira Neronis mentionem

omnino nullam fecerunt: adeo non animaduertent contra illum principem hæc fuisse scripta. Extant verò inter Platonis dialogos duo de nomine Alcibiadis insigniti: alterum horum, posterioriorem nempe Alcibiadem, imitabatur Persius satira secunda: alter qui Alcibiades prior dicitur, is est unde satira hæc magnam partem est expressa.

REM *populi tractas*.) Tribus primis versibus, & personas indicat quas loquentes introducit in hoc carmine: & totius argumenti summam. est autem hæc, quod Alcibiades iuuenis, hoc est, imperitus, rem *populi tractet*. quamquam apud Platonem non dicitur Alcibiades tractare Remp. sed iamiam tractaturus, & *μάλα ἡμερῶν ὀλιγῶν*, ut ait Socrates. quare non dicit Socrates Alcibiadi *Rem populi tractas*, ut heic, sed *εἰς τὰ πᾶν εἰς τὴν Ἀθηναίων δῆμον παρέλθης*: ubi primum ceperis rem *populi Atheniensium tractare*. accusatio autem ita concipitur ab eodem, *ὅτι ἀπὸς τοῦ τοῦ πολιτικὰ πρὶν παιδευθῆναι*. quæ & Persij mens. *res populi* Iurisperitis aliud longè quàm Resp. heic pro eodem: ut sæpe in aliis scriptoribus. quare & Marcus Tullius in libris de Rep. breuiter Remp. definierat esse rem *populi*, ut testatur Augustinus De ciuitate Dei, libro xix. cap. xxi. sic Græci dicunt *τὸ τῆς δῆμου πρῶτον*. ut *βελούεος πρὶν τῆς δῆμου πρῶτον*: quod quid significet explicat Socrates in hoc dialogo. etiam *τὰ πρῶτα* pro Rep. dixerunt: ut cum ait Gregorius in epitaphio Cæsarij fratris, post mortuum Iulianum, *ποῖς χειρὶ τοῖς ἐπαινεῖν*

τὰ φάρμακα, Christianis remp. esse reditam.

barbatum hæc crede magistrum Dicere:) non solum quia barbam alebat Socrates, quod Græca comædia testatur, ita vocat: sed quia Romani cum maiores laudabant soliti dicere, *casti barbati*, ut in iv. De finibus testis Cicero.

sorbitio tollit quem dira cicuta.) Quidam codd. *dura*: minus rectè. cicutam probè tulsam ac dilutam propinabant in calyce more medicamento- rum: idque πικρὸν φάρμακον in Phædone Platonis dicitur. Socrates verò iussus à scelestissimis Atheniensibus non ἐπιτρεῖν, sed ἐξέπιεν, ut ait Plato. qui parem animi constantiam non afferebant, ij non bibebant, sed sorbebant: ut aliquam temporis morulam lucrifacerent. inde est *sorbitio* ἀπλῶς pro cicutæ haustu. Cæcilius Hymnide:

Sine suam senectutem ducat: utiq. ad senium sorbitio. assentior enim Iosepho Scaligero, qui putat alulum ad Ceorum legem, quæ sexagenarios senes iubebat cicutam bibere. Sanè illa fabula Cæcilij tota Græca, ex Meandri Hymnide versa: cuius meminerunt Athenæus lib. vi. & Hesychius bis in βᾶκυλος, & παρυφίς.

Quo fretus?) ὅτῳ πισεύων; ait Socrates ad Alcibiadem. hoc est, qua maximè arte confidens, ut Cicero in Tusculanis.

dic hoc magni pupille Pericli.) dic Alcibiades qui nulla re adeò gloriari soles quàm tutela Periclis. respexit ad ista Socratis, qui postquam varia recitasset, quibus fretus Alcibiades magnificè adeò de se sentiebat: puta, genus, formam, opes:

epes, addit, *ἔμπαινον* ὅτι ὦν εἶπον μείζω οἶσι θεοῖς δυνάμει
 ἡ ἀρχὴν Πεικρία τὸν Εὐδηίου, ἐν ᾧ πατὴρ ὁπότε
 κατέλιπε θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις.

*Scilicet ingenium & rerum prudentia velox, Ante
 pilos venit.*) Socrates Alcibiadi: ὦν ἀρα ὁπία-
 δει καὶ πᾶς ὦν τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδίκαια. nempe ex opi-
 nione Alcibiadis hoc Socrates: qui è contrario
 alibi apud Platonem pronuntiat: *Beatum cui e-
 tiam in senectute contigerit, ut sapientiam verasque
 opiniones assequi possit: ut refert Cicero in v. De
 finibus.* Gregorius quoque Naz. in Apologetico
 pro seipso, ἀγαπήτων ὅτι καὶ εἰς βαδὺ γίγνεται λόγος
 ἀφ' ἑκάστου πολὺς. Persius verò hoc versu aliquot pa-
 ginas complexus est, quibus disputat Socrates
 apud Platonem, Alcibiadem, qui tum erat anno-
 rum xx. neque per se inuenisse, neque ab alio di-
 dicisse scientiam politicam: quæ heic appellatur
rerum prudentia. Platoni & Aristoteli πολιτικὴ δι-
 citur ἀπλῶς: & sæpè πολιτικὴ τέχνη, vel δυνάμει vel
 ὁπσίῃ. hæc virtus quia propriè conuenit magi-
 stratibus quos Græci & τοῖς ἐπ' αὐτοῖς, & interdum
 τοῖς ἀντελείς nominant, idè ἀντελείας vocabulo est
 designata. ita accipit Gregorius Naz. epitaphio
 in patrem, ubi ait ἀντελείας esse πρὸς τὸν πατέρα
 ἀρετῶν: positam ἐν ἀρεταῖς, ἐν παρρησίαις, ἐν εἰδῇ
 παντὶ κυβερνήσεως. *Ingenium* hoc loco liberalium
 artium notitiam interpreto: nam propriè sum-
 tum, sanè ante pilos venit: est enim à natura.
 etiam eruditio sæpè in iuuenibus pilos anteuertit:
 at prudentia non potest: colligitur enim ex
 longa singulorum casuum obseruatione, quibus

vita est obnoxia hominum, vel singulorum, quæ simpliciter appellatur prudentia: & est hæc unicuique satis ad se regendum: vel multorum in vnam societatem adunatorum: quæ prudentia ciuilis, estque capescentibus Remp. necessaria. Aristoteles: νέος ἔμπειρος ἐκ ὅτι • πλήθος γὰρ χρόνου ποιῶν τι ἔμπειρεῖται.

Amc pilos venit.) Æschylus in Septem-thebana de Laſthene,

Γέροντα πὺν νοῦν σάρκα δ' ἡβῶσαι φέρει.

Gregorius Nazianzenus in Apologetico in sententia simillima: πρὶν ἀποδέσσει χροὸν πῶς παρὸν τεῖχος, ἢ τὸ τὰ παιδικὰ ψαλίζοντι. idem eruditissimus scriptor Basilium adhuc iuuenem vocat πρὶν πῶς σῶεσιν ἔσθ' ὅτι πρὸς τῆς πρῆβας. in carmine autem de virginitate ita canit:

Καὶ πολὺν ἀνέπεικε νέος, ἔσθ' ἡμεῖς ἐλαφρόν

Ἐδρακὸν, ἀρχαῖοις πολὺ δεινότερον αἰδρόν.

dicenda tacendæque calles.) ab vno prudentiæ membro totam denotat: est enim prudentiæ habitus per quem vtilia eligimus, damnosa reii-
cimus μὲν λόγον δηλοῖ inquit Aristoteles. Socrates sic: δόξαις κατὰ τὸ κείνομεν ἢ ἀρεκτέον, ἢ π' οὐ
ἀρεκτέον. nomine autem τῆς ἀρεκτέας ἔσθ' ἀρεκτέον, id est eorum quæ faciendæ sunt in ethica disciplina etiam τὰ λεκτά & οἱ λόγοι siue sermones intelliguntur. & meritò: sermone enim pleraque transigunt qui præfunt publicæ rei, & demagogi. quam ob causam multi veterū, vt ex Platone & Aristotele scimus, rhetoricam cū politica confuderunt, & partem illius fecerunt. ἀπει-
σισ-

inè verò heic posuit verbum *calles*: nam vt calculus in corpore, sic prudentia in animo longo vsu paratur.

Ergo vbi commota fuerit plebecula bile.) totus locus ex illis Platonis expressus εἰ μέλλοντός τοι ἰέναι ὅτι τὸ βῆμα λαβόμενος ἐροῦμαι, & quæ sequuntur. verum ibi paullò aliter Socrates. prouocat enim Alcibiadem non ad seditionem tumultuantem plebem: sed ad comitia populi de publica re deliberantis: hoc est de bello aut pace, vel similibus. *plebecula* dixit de tumultuantibus & seditionem mouentibus loquens, verbo exprimens, quod pluribus Demosthenes: ὁ δῆμος, ait, ὅτιν ἄλλος ἀπεθνήσκουσιν παρὰ τὰ ἴδια ἀπάντων & αἰσυνεταῖς. eandem populi leuitatem ostendit Aristophanes similibus hypocorismis: δημίδιον, & γερώνιον saepe nominans.

Fert animus calida fecisse silentia turba Maiestate manus?) fert animus non ita heic accipiendum, vt initio Metamorphos.

In noua fert animus. — nam ibi significat ἀξιοῦμαι, ἐχέρω: heic est fiduciam habes eam tui, vt hoc te posse præstare speres? Ammianus libro xxvi. de Valentiniano seditionem compescente: elata prospere dextra vt princeps fiducia plenus ausus increpare quosdam vt sediciosos & periuinaces. calida turba δῆμος, θυμὸς ἢ πῖσος παρορμητικὸς. de omni vehementiore actione calere & feruere Græci Latinique auctores vsurpant.

fecisse silentia Maiestate manus.) Lucanus libro
X ij

primo de Iulio Cæsare :

—tumultum

Composuit vultu, dextrâque silentia inssit.

Oratorum hic mos erat, & aliorum qui populum alloquebantur, vt manu porrecta audientiam facerent : quod Græci dicunt ἡσυχάζειν & κατασιγαζέειν τὸν λαὸν τῇ χειρὶ vel κατὰσελάειν. sic in Actibus Apostolorum D. Paulus verba facturuss dicitur ἐκπύλαι τὴν χεῖρα & κατασείειν τῇ χειρὶ. sic enim loquitur Lucas euangelista. in prima Herodiani prodit philosophus in theatrum, cum agon Capitilinus celebraretur, τὰς τε τῆς χάρος νόμας τὸν δῆμον κατασιγαζέει. In Hadriano Xiphilini legas præcones populo silentium manu semper, nunquam voce, solitos imperare. Erat autem consuetudo oratorum cum dextrâ porrigebant, vt duobus infimis conclusis digitis, cæteros eminentes porrigerent : quod testatum reliquit Apuleius libro II. Alius fuit mos silentium indicendi concrepatione digitorum. Hieronymus ad Rusticum monachum : cum mensa posita librorum exposuisset struem, adducto supercilio contractisque naribus, ac fronte rugata, duobus digitulis concrepabat, hoc signo ad audiendum discipulos pronocans. sic qui aliquid in aurem dicebant, vt rem silentio dignam esse indicarent, digitis concrepabant : teste eodem Hieronymo.

Hoc putà, non iustum est, illud malè, rectius istud.)
Ita membranæ Bongarsij, non puto. Priscianus libro xv. de terminatione aduerbiorum : ita solum a correptum habet : quamuis quidam puta quoque

aduerbium esse accipiant : ideoque Persum id corripiisse : vt, Hoc, puta, non i. &c.

Scis etenim iustum gemina suspendere lance Ancipitis libra.) Hæc & quæ sequuntur vsque ad illa, Quin tu igitur, εἰρωνικῶς accipiēda. ita melius, quàm cum interrogatione legere, quam nulli veteres agnoscunt. his autem versibus verum politicum describit, vt arroganti iuueni ostenderet quantū ab eo abesset. fusè Socrates hæc tractat apud Platonem.

rectum discernis vbi inter Curua subit :) hoc ideo, quia virtus in medio consistit duorum vitiorum: vt sæpe obscura & difficilis sit eius agnitio: ὁμοεικέλοισι γὰρ οἱ ἄνθρωποι τῆς μέσης χάριτος, vt est apud summum philosophorū in secundo Nicomach. ideo soliti dicere Græci, vt ait Basilii in Asceticis, vitia & virtutes in eadem vicinia habitare. ἀρχιδύποις, ait, φασὶ καὶ ἐν μέρει τῆς κακίας εἶναι τὰς ἀρετὰς. alludit fortasse Basilii ad Galeni locum in libello De propriis cuiusque animi affectibus: vbi ait multa occurrere in vitæ actionibus δυσίκεστα, quia ἡ ἀρετὴ γὰρ ἐστὶν ἐν τῇ κακίᾳ. atque hoc cū in cæteris quoque virtutibus locum habeat, tamen in iustitia maximè spectari potest: cuius venatio atque inuestigatio magnis sæpe obsepta difficultatibus: vt apparet ex quinto Nicomacheorum, & prope infinitis legum voluminibus. hoc indicat pulcherrimè Persius, cū ait, rectum inter curua subire. Propterea pronuntiat Aristoteles politicam scientiam, cuius notitiam hic iuuenis sibi vindicat, difficilem admodum

esse: vt cuius subiectum multam habeat *ἡ πορεία*
ἔνδεσπον. ita enim ait.

vel cū fallit pede regula varo.) cū regula ob
 necessarias exceptiones sit vara. verbi gratia: De-
 positum reddere, iuris regula est. sanus apud me
 ensem deposuit: insanus repetit. heic fallit re-
 gula. sexcenta sunt hoc genus. *pes varus* appel-
 latur incuruus: heic *regula pede varo*, est regula
 quæ obliquari patitur, & incuruatur: quod cū
 per se vitiosum sit: tamen aliquando, vt diximus
 merum ius est: quare bene dictum, *summum ius*,
summa iniuria. mirum quantopere hallucinentur,
 qui decempedas heic comminiscuntur. imò ve-
 rò regula heic est norma, hoc est *νόμος*: vt so-
 lent sæpe hæc tria confundi, regula, norma, per-
 pendiculum: quæ ratione tantū quadam inter
 se differunt: re sunt idem. non dissimile est apud
 Ausonium in acroasi Pythagorica de viro bono:

— *angulus equis.*

Partibus vt coeat, nihil vt deliret amussis.

Tum autem maximè,

— *fallit pede regula varo,*

vel vt ait Iuuenalis, *fallit vitium specie virtutis*, cū
 agitur de comparandis inter se officiis. nam vt
 eruditè docebāt Stoici, inueniendorum officio-
 rum duplex est via: éstque interdum quæstio
 simplex, cū rem per se expendimus honesta sit
 an non. interdum implicita est quæstio propter
 vnam pluresue circumstantias. Laërtius in Zeno-
 ne: *φασὶ τὰ μὲν καὶ δύναντα εἶναι αὐτῷ ἐκείνῳ, τὰ δὲ*
ἐκείνου καὶ. atque hanc partem doctrinæ moralis

fusè ex Theophrasto, Panetio & aliis Græcis ex-
quitur Cicero in III. De officiis. eodem in XVI.
epistolarum ad Atticum, dicitur. το καὶ τῶν ἑλλήνων
καὶ Σηκόν quod Laërtio τῶν ἑλλήνων.

Et potes es nigrum vitio præfigere theta.) hoc est discernere & damnare. cum recensabant laterculos militum, nominibus eorum qui perierant, præfigebant Θ: hoc erat expungere. Rufinus in Hieronymum: Si quis accepto breviculo, in quo militum nomina continentur, nitatur inspicere quanti ex militibus supersint, quanti in bello ceciderint, & requirens qui inspicere missus est, propriam notam, verbi causa ut dici solet, Θ ad vniuscuiusque defuncti nomen adscribat, & propria rursus nota superstitem signet: nunquid videtur is qui notam ad defuncti nomen apponit, & propria rursus nota superstitem signat, quod egerit aliquid? Etiam in antiquis lapidibus huius signi crebra extant vestigia. Sidonius Apollinaris usus est pro nota critica qualis erat Græcorum Ϡ. quam literam deculpatis locis prænotabant, ut videre est in poetarum scholiis antiquis. Locus Sidonij est in hendecasyllabo ad Magnum Felicem,

Isti qui valet exarationi

Districturn bonus applicare theta.

non puto tamen Latinos criticos ea literavfos;
verum imitantem hunc locum Perfij, ita locu-
tum effe Sidonium.

Quin tu igitur.) quando hæc quæ dixi nescis,
cur gubernacula tractas Reipub. & laudem af-

fectas principis boni?

Summa nequicquam pelle decorus.) Bene hoc Neroni conuenit, qui principio imperij sui ita se gessit in administratione publicarum rerum, vt vulgò omnes laudarét. nota vox optimi principis de quinquénio Neronis: quasi regimine suo omnium bonorum principum laudes obruisset, quod referendum ad publicam illius vitam: nam vita priuata intra minus spatium omni probro ac dedecore fuit inquinata: matre etiam occisa, & incesto prius cognita, vt multi existimarunt. Sed nondum cùm hæc scribebantur in tam immania facinora eius natura proruperat: iam tamen signa palàm edebantur insignitæ nequitiae, vt postea dicemus. Vtrique igitur hæc conueniunt, Alcibiadi καὶ τὸ ῥήπιν, qui forma excellabat, necessaria eruditione destitutus: & Neroni καὶ πλὴν δόξοιαν, qui speciosa Reip. administratione, bonitatem simulabat cùm esset interiore vita fœdissimus.

Ante diem blando caudam iactare popello Desinis.) De Alcibiade ita cape: cur non mutas propositum, & prius quàm populi gratiam vanis artibus & populari iactatione colligere studeas, discis illa quæ nescire conuictus es, cùm sint politico omnino necessaria? *caudam iactare* id quod diximus significat: ductum à canibus. demagogum qualis fuit Alcibiades ita describit Sextus Empiricus: ὁ δὲ μαχαλῶν λόγῳ μόνῳ καὶ τῇ δακτύλῳ τῇ κοινῇ συμφέροντος ὑποκρίνεται πάντα πυνύσιν· ταῖς δὲ δόξαις αὐτῷ οὐδένος ὑγιον· ὅφρῳ πείζεται, εἰσὶν αὖτε ταῖς πύ-

πῶς, αἱ μικρὸν τῷ ψωμίσματος πῶς παρθεῖσις διδούσαι, τὸ
 ἔλον κατὰ πίνουσι. *blando popello*, ait, hoc est qui tibi
 nunc blanditur, mox paratus mordere ac per-
 dere si quid offenderis. ij erant mores Athe-
 nienſium: populi natura ſua mitis: ſed adeò le-
 uis, vt facilè ad quoduis ſcelus impelleretur:
 quod teſtantur tot illuſtrium virorum indigniſ-
 ſimæ neceſ. Omnino hoc eſt quod tandem ait
 Alcibiadi Socrates: Τύμνασαι παρὸν ὧ μακίειε, ἔ-
 μαζε δὲ δεῖ μάθοντα ἵεναι ὅτι τὰ τῆς πόλεως, παρὲρον ὅ-
 μῃ (hoc eſt, *quin ante diem deſinis?*) ἵνα διέξειφάρ-
 μακα ἔχων ἴης, καὶ μηδὲν πάσης δαγόν. At de Nerone
 ſic accipe: cùm ſis tibi conſcius ignorantiaæ tuæ,
 cur non deſinis venditare te apud ſenatum ac
 populum, quaſi optimus princeps eſſes: cùm
 non ex virtute & ſcientia procedant ſi quæ fa-
 cis bene: ſed ex ſimulatione & popularis auræ
 affectatione. quin tu igitur deſinis & differs ad-
 ministrationem rerum, donec ſapientum præ-
 ceptis ſeriò inſtitutus, rerum cauſſas habeas no-
 tas, quidque differat vera virtus à ſimulata co-
 gnoſcas: vt ſi quid bene nunc agis publicè, in eo
 confirmeris, & melius illud ipſum agas: ſi quid
 domi peccas, multa autem peccas, ea corrigas, &
 voluptatum amorem ponas. *caudā iactare popello*,
 publicè laudanda facere, & ſpecioſis actionibus
 vèditare ſe apud populum. huiuſmodi facta Ne-
 ronis fuerunt multa. vt cùm iniens conſulatum
 cum L. Antiftio, iurantibus in acta principum
 magistratibus, in ſua acta collegam Antiftium
 iurare prohibuit. cùm agenti ſenatui gratias re-

spōdit cūm MERVERO. cūm ex Augusti præscripto imperaturū se promisit. quid cūm illam vocem nunquā satis laudatam ἀποθέγγατο? quādo admonitus de supplicio cuiusdā capite damnati, vt ex more subscriberet, dixit, QVAMVELLEM NESCIRE LITERAS. similia his apud Tacitum & Suetonium alia. hoc autem venustè dictum à Persio, *iacitare se populo*. vt apud Iuvenalem,

Ipse lacernata cūm se iactaret amica.
translatum à pavonibus, quando,

— *picta pandunt spectacula cauda.*
runc enim creduntur iactare se fœminis. Gregorius Nazianzenus:

Φασὶ παρὰ μέγαλαυχοι ἐπὶ τῷ πέρι κύκλον ἐγείρειν

Αὐχένα κυρτώσας χρύσειον ἀστερόεις,

Κλαῖζιν θηλυτέρεαις φιλοτίμοισιν.

estque *iacitare se* heic, quod Græci dicunt ὡραίζεσθαι, & κατωπίζεσθαι: cūm si quid laude dignum facimus, in oculis hominum id facimus, gloriolæ auidi, qua etiam cupidè nimis fruimur. paululum diuerso sensu ait Synesius Dionem sophistam in quibusdam iuuenilibus scriptis suis, ὡπαῖζεν καὶ ὡραίζεσθαι καὶ δάσκει πὺν παῶν ἀπειθοῦντα ἐαυτὸν, καὶ οὗ γὰρ γανυῖδρον ὅτι τῆς ἀγλαΐας τῆ λόγου.

Anticyras melior sorbere meracas.) aptior regi, quàm dignus regere: & qui debeas in disciplinam tradi magistro, qui seuera institutione animum tuum purget ab illis vitiis quibus nunc seruis turpiter. vide in imitatione Horatij.

Quæ tibi summa boni est?) aded alienus es ab

idonea cognitione τῷ πολιτικῷ: vt ne prima quidem virtutis elementa, & doctrinæ moralis prima præcepta nota habeas. quænam autem illa sunt? finis nempe notitia. inde auspicatur vniuersa ethica disciplina: inde omnis recta institutio. hæc Persius: vbique similis sibi, vbique τῶν ἀρετῶν, vt ad primam satiram, & alibi iam toties antè obseruauimus.

vincta vixisse patella Semper, & assiduo curata cuticula sole.) si quæram ex te, quod sit tibi propositum vitæ? & tu velis ingenuè respondere τῶν δὲ ἀνθρώπων: nempe hoc fatebere: non aliud te spectare, neque alio dicta factaque tua referre: quàm vt per omne genus voluptates vitam traducas. hæc tibi summa boni, hic finis vltimus. cæterùm etsi dicuntur hæc sub Neronis persona, verbis tamen Neroni conuenientibus non dicuntur: sed satiricis ac Persio aptis. nam in persona Neronis respondentis si voluisset decorum seruare, rei ignominiam honestate verborum vetasset. neq. enim honesta decrant verba voluptatum patronis. hic autem est perpetuus mos Persij, quoties in satiris suis alium ex aduerso dicere facit: vt ad primam admonēbamus.

vincta vixisse patella Semper.) Tangit gulæ intemperantiam & γαστριμαργίαν.

& assiduo curata cuticula sole.) tangit libidines & probrosam corporis curam, de qua mox plura dicturus.

Exspecta: haud aliud respondeat hac anus.) Di-

Etum ἐν ᾗ venustate non vulgari: quam non
 capiunt illi qui tanta confidentia locum audent
 corrumpere. Atqui palàm est attendenti sic lo-
 cum accipiendum esse, quasi responsione audita
 iuuenis ἡδονικὸς, Socrates híc ita illum exciperet.
 Ego te falli aio dum ita vitam instituis, & fœdam
 βίην οὐκ ἐξ ὧν τῶν, sectam sequeris. nam, oro te, hæc-
 cine principe tanto digna vita? an abiectissimi
 cuiusvis ex ima plebe? certè huius potius quàm
 illius. sed nolo mihi credas, ipse consule quæ-
 cunque volueris, quamuis abiectum ac vilem:
 atque adedò expecta, ecce venit pannucia quæ-
 dam mulier: ex hac si lubet sciscitare. non aliud
 respondebit, quàm quod tu mihi. Poterátne
 magis fastum retundere insolétis iuuenis, quàm
 cùm illum assimilat aniculæ & pannuciæ olitri-
 ci? Tale illud apud poëtarum regem: καὶ καμνοῖ
 ἴσος, quod variè interpretantur grammatici. ex-
 spectata est Græcorum ἐχ' ἀντρίμας. hanc & similes
 dicendi formulas venustissimè scriptores magni
 vsurpant, ex communi vsu sermonis: nam ita
 multa dicimus in mutuis colloquiis: partim pa-
 randæ attentioni, partim ἐν ᾗ, vnde dicitur
 apud rhetores morata oratio. plurima sunt hu-
 ius generis in dialogis præsertim Platonis: quæ
 nota sunt peritis harum elegantiarum. illud ἐχ'
 ἀντρίμας, quod est, exspectata, planè ita positum no-
 tabamus in dissertatione prima Maximi Tyrij.
 nec multò aliter apud Dionem Chrysostomum
 in xxxviii. μὴ διρυβήσῃτε ἀλλ' ὑπομείνατε. sic Iuue-
 nalis in x. postquam alium loquentem induxit,

ut heic Persius, subiicit: *oro parumper*
Attendas. — *Syri simillime,*

expecta me paullulum: quomodo accipitur in libro Iobi. Seneca verò in simili loco, ipsum quo heic usus noster verbum *expecta*, posuit De beneficiis libro, cap. XII. *Dicis me abesse ab eo qui opera pretium facit: immò totam operam bona fide perdere. Expecta: etiam hoc verius dices, simul ac te ad has latebras perduxero.*

I nunc: Dinomaches ego sum.) *i nunc: & fortunæ bona quibus abundas ostenta: nam quantumuis nobilis, quantumuis diues habearis, tamen pannuciæ Baucidi similior es, quàm verè nobili, verè diuiti.*

Dinomaches ego sum.) *ὁ Δινομάχης υἱὸς, & ὁ Κλεινίου καὶ Δεινομάχης, Alcibiades apud Platonem. de genere Dinomachæ plura Plutarchus. at iustius Nero ego sum Agrippinæ filius: cui adoptionē debebat in domum imperatricem. cui etiam imperium.*

suffla.) *ironica συγχαίρησις. habes nempe quo gloriaris: ergo λαμπρὰ φύσει, & πνέει μεγάλα, καταλαύοντο δὲ μέγας καὶ ἀφαιρέσεων καὶ ὑποδείξεων. ita sæpe Græci: vnde est apud Plutarchum ἐκπνεύματα τῶ οἴημα in libello Περὶ τῆ ἀκούης: elegantissimè verò pater ille Christianæ facundiæ Iohannes Chrysostomus in Matthæum, tumentem opibus vel dignitate hominem, ait esse similem φυσῶντι παρὶ γάτοις περὶ κατὰ μέγιστον. quod Persij mentem exprimit. alio sensu apud Plautum, *sufflare se alicui*, ut *Casina*:*

Nescio quid se sufflauit uxori suæ.

& in Bacchidibus, *sufflatus*, pro παροξυσμός.
sum candidus.) erat Alcibiades præstanti forma, & ut ait Socrates καλίστος τε καὶ μέγιστος: mansitque ei sua pulchritudo per omnem ætatem auctore Plutarcho. quare etiam iudicio Apollinis Græcorum omnium formosissimus est habitus. Plinius lib. xxxiv. cap. vi. itaque ad eius formam sua opera exigebant statuarii, qui summam pulchritudinem exprimere volebant. auctores, Clemens Alexandrinus, Arnobius, Aristænetus, alij. non ita Nero: quod apparet ex nummis & Suetonio.

Dum ne deterius sapiat pannucia Baucis.) ego facile tibi concedam ut de fortunæ bonis gloriaris, si ira sedet animo: dum ipse mihi concedas vicissim, bonis animi, quæ vera sunt & solâ bona, non magis te esse instructum, quàm qui vel omnium minime. *Baucis* apud Callimachum in Αἰνείας, & alios poëtas Græcos, unde sumserunt Latini, est nomen pauperculæ vetulæ, cuiusmodi sunt ἀρτοπώλιδες, λαχαρτοπώλιδες, & similes, quæ res exigui pretij in foro diuendunt. ita hoc loco accipiendum. *dum ne deterius* formula exceptionis in contractibus: ut apud Siculum Flaccum, & alibi.

Cum bene discincto cantauerit ocima vernæ.) mulierculæ quas diximus solent inter se & cum obuiis quibusque certare maledictis & conuitiis: non enim sine re dicit Liber pater apud Aristophanem:

Ἐλεγχ' ἐλέγχου • λοιδορεῖσθαι δ' οὐ φρέπει

Ἄνδρας ποιηταῖς, ὡς περ' ἀρτοπώλιδας.

quid turpius, quid persona alicuius honestatis indignius, quàm ita in foro conuitiis & malis dictis cum quoquam certare? quare Latinus hic Socrates vt infra abiectissimos deiiceret suum illum ferocem iuuenem, nō solū aniculæ eum comparat, sed aniculæ pannuciæ, cuiusmodi sunt quæ panem aut olera vendunt in foro: & hoc amplius, aniculæ pannuciæ conuiciatrici. mira δὲ ὡς ingeniosissimi poetæ. *cantare ocima vernæ*, poetice dictum pro, dicere atque ingerere seruulo opprobria, & ea quæ solent cantari cum ocima feruntur: hoc est maledicta. Plinius lib. xix. cap. vii. *Nihil ocimo facundius: cum maledictis & probris ferendum præcipiunt, vt latius proueniat.* superstitio veterum: cui similes apud Plinium & auctores rei rusticæ multæ. neque magis mirabile quod vel cyminum vel ocimum maledicentes sererent: quàm quod sacra quædam maledictis & execratione celebrarent, vt ait Lactantius, libro primo, cap. xxi. Ocimum verò herbam, quam & βασιλιν Græci dixerunt, eaque appellatio in idiotismo nostro mansit, multi veterum sunt abominati: præcipuè Chrysippus de quo Plinius libro xix. cap. xii. eadem tangit & Dioscorides & fufius Sotion apud Geoponicorum auctorem. herba est odoris acris, de qua etiam hodie mulierculæ similia blaterant iis quæ nugati veteres, de generatione scorpionum, & nescio quibus fabulis. Extitère memoria pa-

trum quidam eruditi medici, qui hanc herbam non ocimum sed ozimum vocandam contenderent *وہ نہ ہیز*, propter odoris acrimoniam: quæ præceptio, etsi locum habere non potest, confutata auctoritate tot Græcorum & Latinorum scriptorum quot sunt qui eius plantæ meminērunt: præterea Græcorum Lexicis, quæ erroris suspicionem omnem amouent: videtur tamen non recens nata: nam in vetustissimis membranis Puteani pro *ocima* planè scriptum *ozima* offendimus. quomodo in libris medicorum qui ante renatas literas proximis seculis scripserunt, aut Arabum libros verterunt, sci-
mus legi passim. *Ocimum* autem per *i* non per *y* hanc plantam nominant Græcorum & Latinorum codices: vt est à nobis studiosè obseruatum. quàm longè distent ocymum Catonis & aliorum ab hoc ocimo, non est huius loci explicare: tantùm dicam ocimum esse Dioscoridis & Plinij, quod in secundo libro Aboali principis describitur, nominaturque *bazarug* vel *badarog*, vt alij pronunciant. at quod vocant garyophyllatum ocimum, in eodem Auisenæ libro *phelengesebmiki* dicitur: non vt habet Bellunenlis *falamamilki*: neque item vt Serapionis interpres, *berengemisch*. duobus modis Arabes huius plantæ nomen efferebant, *phelengemischki*, & *pherengemischki*: quarum appellationum prior apud Auisenam restituenda: posterior apud Serapionem. *l* & *r* in omnibus linguis facilè inuicem mutantur. fuisse autem vtramque scriptionem Ara-

Arabibus in vſu diſertè obſeruat Arabs auctor qui medicum Lexicon ſcripſit, quod in illuſtriſſimi Electoris Palatini Heidelbergenſi bibliotheca ſeruatur. Is liber vtiliſſimus fuerit ad corrigendas mendas illas quibus Arabica editio Auiſenæ, & omnes Arabum interpretes paſſim ſcatent. nec pauca in eo genere nobis obſeruata, cum ſuperioribus menſibus beneficio Georgij Michaëlis Lingelſhemij, viri nobiliſſimi, & virtute ac eruditione præſtantiſſimi, illius libri vſum ab optimo principe impetraſſemus. Sed de his volente Deo aliàs.

Vt nemo in ſeſe tentat deſcendere, nemo !) Ab hoc verſu quæ deinceps ſequuntur omnia vſque ad illa verba non longe à fine,

— *ilia ſubter*

neque

Cacum vulnus habes, — commune quicquam habent cum diſſertatione Socratis apud Platonem : neque propriè ad Alcibiadem aut ad Neronem ſpectant : etſi videntur illis hic & ſequens verſus optimè conuenire : ſed diligentius intuenti in auctoris mentem, facile erit intelligere, debere hæc aliter accipi, quàm vulgò accipiantur ab interpretibus. Eſt igitur hoc loco digreſſio quædam ab inſtituta inſolentis iuuenis increpatione : cuius digreſſionis ſcopus peti debet ab vltimis verbis illis, *ſic nouimus*, nam ante ea verba deſinit hæc ἀπὸ τοῦ περὶ τοῦ λόγου ἐκβολή, & iterum ſermo conuertitur ad Alcibiadem, ſiue potius Neronem. Cauſſam præbuit huic excuſui, quod modò

dixerat: Neronem per voluptates & fœdas libidines vitâ exigere, neq. aliud curare. Atqui nondum Nero omnem penitus pudorem abiecerat: nondum ad ἀπονενομήσου hominis nequitiam pervenerat: sed famæ publicæ erat adhuc illi aliquis respectus. itaque palàm Curios simulans clàm Bacchanalia viuens, hominib. se impositurum sperabat. Sed iam ad peiora eius ingenium vergebat: iàmque ceperat in publicum spargi fama de eius petulantia ac libidinibus: quod quomodo acciderit, quibus gradibus ad consummatissimam improbitatem pervenerit, ordine describit Tacitus, neque tacent Suetonius ac Dio. quare cum illo ipso tempore scriberet ista Persius, postea quàm gulæ & infamibus voluptatibus deditum esse Neronem significauit: nunc vnde id didicerit, & quomodo res nondum publicè vulgata ipsi innotuerit, Neronem ipsum docet. Heic igitur illum cômunem locû tractat, quem veteres multi sapiētes attigerunt: cùm dicerent, hoc innatum esse mortalibus vitium, vt in suis vitiis cæci, aliena libentissimè satagerent: cernerētque in illis mirum quàm acutum. hæc est quæ Græcis dicitur πολυπραγμοσύνη: nam improbæ illius curiositatis finis vt plurimum, est vitia hominum & quicquid Lethæo flumine debebat obrui, rursari, subtiliterque indagatum publicare. Quorsum autem hæc? dicat aliquis: & quid ad institutum sermonem? iam diximus ostendere Persium vnde illa acceperit quæ de Neronis gula & flagitiis modo

dixerat. nempe ex publica fama se illa habere :
quod quidem non obscure significat, cùm re-
diens ad Neronem ait,

Vivitur hoc pacto : sic novimus. —

quid nosti Persi ? dicat Nero. respondet,

— ilia subter

Nigrum vulnus habes. —

de quibus mox plura. Sed illud dubio procul
magis spectabat Persius hac digressionem : ut Ne-
roni adimeret spem latendi : persuaderetque illi,
unicam esse ad bonam famam munitam viam :
benevivere, & nihil facere cuius te possit pu-
dere, si vulgò præter opinionem tuam inno-
tuerit.

Ut nemo in sese tentat descendere, nemo !) descen-
dere in sese, idem est cum præcepto Delphico,
τῶν σκαυόν. cuius præcepti difficultatem omnes
sapientes fatentur. causam verò acutam affert
B. Basilii, hanc : quod oculus mentis sit oculis
corporis similis : ut igitur horum actio in se non
reflectitur, ita neque illius : ex eo fieri quod ne-
que faciem oculis corporeis videmus : neque
propria peccata oculo mentis, Apponam eius
verba : τὰ ὄντι χαλεπώτα τὸ εἶναι ἑαυτὸν ἐπιγινώσκει· οὐ γὰρ
μόνον ὁ ὀφθαλμὸς τὰ ἔξω βλέπων, ἐφ' ἑαυτὸν ἔχει καὶ
τὰ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἡμῶν ὁ νοῦς ὁξείως τὸ ἀλλότριον ἀ-
μάρτυμα βλέπων βραδύς ἐστι πρὸς τὴν οἰκίαν ἀμάρ-
τυμῶν ἐπιγινώσκει. Atque hoc argumento utitur Pla-
to in hoc ipso dialogo ut probet, non posse ho-
minem aliter se nosse, quàm si oculos in eum
coniciat, cui similis est homo : Deum nempe.

quæ prorsus diuina doctrina est. *Descendere in sese*, dixit, tanquam in Democriti puteum, vbi veritas latet obruta. sic nostra vitia in intimis penetralibus abdita atque infixæ nos latet. ita apud Senecam, *in deorum secreta descendere*, Natur. lib. vi. aliud est *recedere in sese* apud eundem & apud Græcos ἀναχωρεῖν εἰς ἑαυτὸν, vel ἐσωτῆσθαι.

Sed precedenti spectatur mantica tergo.) celeberrimus Æsopi apologus: cuius meminit Galenus & plurimi veterum: sed paullo aliter: nam Æsopus dixit, duas quemque manticas gestare: alteram antè pendere, alteram à tergo: in hanc sua peccata homines coniicere, in eam quæ oculis est exposita aliorum malefacta. Persius & quidam alij, non duas singulis, sed vnam à tergo peram tribuunt. redit eodem sensus. *Manticam* volunt à manu deductam vocem: est verò peregrina vox & propriè balthem significat aut zonam: quæ veteribus instar peræ cuiusdam fuit. frequens in libris Arabum, & tam quod inde formarunt sibi verbum, quam illud vnde est ipsum deductum. pro hippopera posuerunt Lucilius atque Horatius.

Quæsieris, Nostin' Vescidi prædia?) Exemplis probat quod dixit: ostenditque aded non solere vulgò homines de alienis vitiis tacere, vt contra nihil faciant libentius, quàm vt illa & proferant in lucem, & exaggerent quàm maxime possint. nam verbi gratia, inquit, si aliquem roges, Nosti illum? non multos inuenias qui eum de quo quæris notis tibi designent quæ ad eius

honorem spectent: sed inhonestis & probrosis. adeò verum est quod ait scriptor insignis Longinus: φύσιν, inquit, πάντα τὰ ἀνθρώπεια ἐπὶ τῷ χείρονος αἰεὶ μᾶλλον ἐπιγνώσκειται. Zeno Veronensis, de liuore & inuidia: notitiam viri non ex bonis gestis dictisque, sed ex minus probabilibus fieri volunt. quo malo quid nequius? Similis apud Theophrastum hominis maledici descriptio. Lege Plutarchi commentarium περὶ πολυπραγμοσύνης. Atque huc pertinet illud egregiè dictum à Stoico Epicteto: esse unicuique & hominum & rerum humanarum ansas geminas quibus prehendi tractarique possint: alteram bonam, alteram malam: hac potius vti vulgum: illa sapientes. pro *Vetidi* membranae *Vetidi*: in xi. Iuuenalis Ventidius quidam nominatur, notus vulgò à censu: quod huic bene conuenit: sed ille luxuria præterea insignis: hic sordibus & μικρολογία. quare non potest esse idem, quod quidam existimarunt.

Dives arat Curibus quantum non miluus oberret.) illúmne ais qui in Sabinis agrorum vastissima latifundia possidet? *arare* Latinis, agros possidere: *pascere*, habere seruorum familiam. *oberret*, pro circumuolet. prouerbialis locutio. Iuuenalis:

— tot miluos intra tua prædia lassos.

Sic in municipali Gallorum iure volatus capi. *bunc diis iratis, genioque sinistro.)* natum nempe. κείνους τὸν θεόν τε & βάρυδαίμονα. ita dictum, vt,

Ipse Quirinali lituo. —

Ait autem *diis iratis*: quia auari homines sunt omnibus exosi: quod vel maximum est γένεσθαι

κακόν. *genio autem sinistro*, quia auarus ne sibi quidem est amicus: sed genium suum miserè defraudans vitam pro pœna habet. bene Laberius: *Auaro quid mali optes, nisi ut viuat diu?*

Qui quandoque iugum pertusa ad compita figit.
 Ingeniosè auarum μικρολόγον & minutissimarum
 sordium hominem χερακτειέει. Ait aded esse re-
 nacem, vt vix die festo opus intermittens, cum
 familia paullò liberalius epuletur. tunc quoque
 epulas illius esse pulcem & cepas, cum pauxillo
 aceto. quid igitur censes aliis diebus? obscura est
 diei festi notatio hoc versu comprehensa: quid
 enim est, *figere iugum ad compita*? clarum est cessa-
 tionem ab opere intelligi. tum verò iugum sus-
 penditur, & vt Græci dicunt πασάτω ἀνακρεμαίνου-
 ται: non figitur, quod est ἀναπείθειν donarium,
 deinde cùm die festo τὰ ἐργαλεία suspenduntur,
 non ad compita ea reponere moris est, sed suo
 quæque loco, vbi seruari solent & haberi quan-
 do non occupantur. Neq. satisfacit mihi, quod
 hac locutione innuere voluit Compitaliorum
 solemnem cultoribus agrorum diem. quod etsi
 concedimus spectatum esse à poëta: nondum
 tamen intelligimus quid sit *figere iugum ad com-
 pita*. Sed tangit fortasse Persius ritum aliquem
 Compitaliorum, cuius ignoratione obscura no-
 bis sunt ipsius verba. Quod enim quidam aiunt,
 morem fuisse vt iuga & similia agricolationis
 instrumenta in honorem deorum ruris ad com-
 pita suspenderentur: speciosum quidem est, sed
 αἰνισθῆναι: non enim instrumenta vetera & inuti-

lia diis consecrare erat moris: sed ipsi potius artifices cū senuerant, & ad exercendam artem suam iam facti erant inutiles, aut cū professione mutabant, artis suæ instrumenta deo eius præsidii dedicabant: de quo argumento liber est integer in Græcorum epigrammatū volumine. *Persusa compita*, vt in quinta, *ramosa compita* πολὺ ῥῶμοι τελοῦσι.

Seriola veterem metuens deradere limum.) Ita liber Putæani: alij, *veteris*: vt & Bongarsij. *limum* vocat picem. hac enim linebant dolia & serias. picationis modum describunt Columella libro xii. & alij. inde *serias relinere*, quod noster, *deradere limum*.

Ingenit, hoc bene sit) ἀγασσάων ἐπὶ πύποις, φησὶν, ἡλεως ὁ γὰρ εἶη. Alibi dicebamus veteres ad cuiuscunque rei inchoationem numinis mentionem abhibuisse. ita ex illo more possunt ista exponi: vel hoc modo: πύποις ὧ πάντες ἡμᾶς ἀφ' ἐκινώμεθα. πὶ hoc est sextus casus. Ovidius in iv. Fast.

Post modo glans nata est: bene erat iam glande reperta.

ἡν φερίνοτο ὃ ἦδ' ἡ τᾶς δοθείσης βολῆτο. vide in imitatione Homeratiana.

tunicatum cape.) πολὺ λοπὸν κρόμμυον. sic replicatas bulborum tunicas dixit Statius in v. Siluarū. Ioannes Saresberienfis libro viii. Hic *capa tunicatior*, densatis pellibus & epitogiis, chlamydi penulam superducit, & quasi conglobatus in orbem, rotulari quam incedere magis idoneus est.

& *farrata pueris plaudentibus olla.*) emphasis

est in illis, *pueris plaudentibus*: hoc est lætantibus, & pro magnis lautitiis habentibus, quod pultis offa satiarentur, die saltem festo. atqui paupertatis extrema erat meta, pultis offa loco panis vesci. quid igitur isti diebus profestis?

Pannosam facem morientis sorbet aceti.) non bibit vinum, sed acetum, hoc est οὐδὲν πρὸς ὕδωρ, vap-
pam aut poscam. vel etiam verum acetum: sanè & Romani milites & alij pauperes acetopota-
bantur, vt observabamus ad Spartiani Pescen-
nium. sed hic deparcus acetum bibit *moriens*, hoc
est, iam deficiens & ipsa etiam vetustate corru-
ptum: immo ne acetum quidem, sed *aceti facem*.
istam quoque *pannosam*, id est, ὁ οὐδὲν ὑπὸ πλανή-
της. & ista sunt verè Persiana, hoc est ἐμπα-
νόςτα.

At si vinctus cesses, & figas in cute solem.) Al-
terum exemplum λογοποιίας. prius erat de homine
auaro: hoc de luxurioso: illud ad Neronem nul-
lo modo pertinebat: isto mollities eius, ac lu-
xus perstringitur, sed dissimulanter, & tanquam
de alio loquendo, non de Nerone ad quem est
sermo. Hoc igitur ait: si quis mollius cutem cu-
rare instituerit, vt qui pumice, vossellis ac psilo-
thris corpus sibi totum leue reddunt: statim de
his spargi famam, quod sint impudici ac molles
& qui flore ætatis nefariè abutantur. hoc vult
istis nouem versibus: sed poëta alioquin grauif-
simus, & verecundiæ virginalis, vt testantur de
illo veteres, à morib. suis heic discessit. sic enim
alienam impudicitiam castigat, vt sermonis li-

licentia, etsi figuris obscurati, castas aures offendat meritò. Omnino satius erat verecundiam silentio vindicare. Sed nescio quomodo peruasit etiam sapientissimorum hominum mentes illa opinio, obscœnitatem obscœnitate aut liberiore saltem dictione esse castigandam. quod quàm à recta ratione alienum? & tamen summis viris ita olim placitum. quis sine rubore quæ de speculo Hostij scripsit Seneca legat, paullo qui sit αἰδημονέστερος? quid beatus Hieronymus, ille tantus castitatis & virginitatis buccinator? nōne & ipse aliquando in turpia turpiculè inuehitur? sanè quidem: neque id vno loco. Sed causam quæ viros graues compulit, vt ita sentirent, itaque scriberent, aperit Iohannes Chrysostomus, plenum illud omni virtute & sanctimonia pectus. Ait ille homilia quarta in epistolam ad Romanos, eos quorum est scopus flagitia hominum nequam atque impudicorum reprehendere, cogi necessariò fœditatem illorum denudare, & quasi ob oculos spectandam proponere: quia parum aliter profecturi sint. αὐτὸν γὰρ, inquit, σημῶς εἴπης, οὐ δυνήσῃ καὶ κέσθαι τῷ ἀκούοντι. εἰ αὖ τῷ βελήσῃ καὶ ἀπαλάσθαι σφοδρῶς, αὐτὸς κλέω ἔχῃς ἀπορυμνῶσαι ὠφέλερον τὸ λεγέμενον. solet etiam in eam rem chirurgi exemplum afferre, qui vt tabo ac sanie manans vlcus sanet, non veretur sibi manus inquinare, atque in fœtidissimum pus immittere. ὁ ἰατρὸς, inquit, in priorem ad Corinthios, σηπεδονὰ ἀκλῆειν βουλόμενος, οὐ σκοπεῖ πῶς κατὰ τοὺς δισταπρήσας τὰς χεῖρας, ἀλλ' ὅπως αὐτὸν ἀπαλλάξῃ σηπεδόνος.

quam sententiam totidem ferè verbis sæpe repetit, idémque in eam ad Theſſalonicenſes diſtinguendum monet, vtrum dicantur eiufmodi ſermones, ἐξ οἰκείου πάθους, an ἀπὸ κηδεμονίας: ex loquentis affectu, an curandi voluntate.

ſi vinctus eſſes, & figas in cute ſolem.) Suprà,

— & aſſiduo curata cuticula ſole.

Nemo eſt quin ſciat inter corporis exercitationes, uſitatas apud gymnastas, eſſe inſolationem, quæ in libris medicorum ἡλίωσις & ἡλιοκρατία dicitur. neque dubium, vituperatione caruiſſe iſtam inſolationem, quæ ex medicorum præſcripto fiebat, acquirédæ corporis ſiccitati, vt ait Arnobius libro primo. Sic narrat in epiſtolis Plinius, ſolitum Spurinnam curandi corporis cauſſa, in ſole nudum ambulare. alluſit ad hunc morem Marcus Tullius, ſcribens ad Atticum libro XII. epiſtola ſexta: *pro iſto aſſo ſole quo tu abuſus es in noſtro pratulo, à te nitidum ſolem vinctumque repetemus.* appellat ſolem vinctum, quo caleſiebant vincti: quæ fuit ξηροποιή veterum: huic opponit ſolem aſſum quem Plato in Phædro ἡλιον καθαρόν appellat: etſi eo loci Plato ſoli puro non vinctum ſolem opponit, verùm τὰς ſυμμιγνῆς ſκιάς balnearum. ſed fuit alia laſciuorum hominum inſolationis, quando nudi ad ſolem expoſiti, operam dabant dropaciſtis, qui inhoneſtas partes corporis depilabāt. Hæc eſt cura cutis ad ſolem quam exagitat heic Perſius. *figere in cute ſolem*, poëtica figura, pro exhibere cutim ad ſolem, cum diuturniore mora. hoc enim ſignificat *figere*. Sene-

ca De breuitate vitæ: Persequi singulos longum est, quorum aut laterunculi, aut pila, aut excoquendi in sole corporis cura consumfere vitam. taceo nunc in solationes apud chromatarios eorum qui colorem de industria sibi infuscabant.

Est prope te ignotus cubito qui tangat.) si turpiter viuas, reperietur aliquis, de quo minimè cogitabis, qui tacitus conuitium tibi faciat, & exosus mollitiem tuam te differat, tuâque facta *ἡγεμονία*. cubito tangere *ἀγγίζον νότιον*: sed heic figuratè accipiendum pro reprehendere, quamuis tacita cogitatione.

Et acre Despuat in mores.) qui abominans tuos mores hæc dicat de te quæ sequuntur. *πὸ despuat*, duorum verborum locum obtinet, vt passim *κατὰ πύον*, pro *κατὰ πύοντα βλασφημεῖν*: quid autem iste dicet? nempe impudicum te esse, *ὃ πῶς ὡς ἐστὶν πᾶσι τοῖς πυχροῖς χεῖρ' ἔδωκεν* & *τὰ γυναικῶν παθεῖν*. Suetonius cap. xxix.

arcanâque lumbi Runcantem.) *τὸν ὄρρον ξυρούμενον*. in xiii. Athenæi.

Tu cum maxillis balanatum gausape pectas.) Duo probra obiicit: quod comam impensius curret, vnguentis etiam delibutam: & quod *τὰ πᾶσι πῶς αἰδῶ* vulsa leuatâque habeat. Originem huius turpis consuetudinis grauiissimus morum censor Dio Chrysostomus explicat in fine prioris Tarficæ. Vetus res, & quæ à Græcis ad Romanos videtur transiisse. nam Iuuenalis in viii. vulgò omnes Græcos leuigari solitos resina ostendit. neq. illius rei frequentior occurrit in Græ-

corum nequitiis mētio quàm ξυρήσιως, ἀλαπηνός, δρωπακισμός, πηλώσιως ἢ πηλεκοπήσιως & κατακισσρέσιως, etiam illarum partium quæ heic tåguntur. sed Romanorum non minor infania, vt ex eorum scriptoribus apparet.

maxillis.) pectine. sic Græci poëtæ, κτένα ὀδοντωτῶν. qui de barba accipiunt, & afferunt locum Iuuenalis,

Hispidæ barba quidem, &c.

plus quàm toto cœlo & via tota errant. nam Iuuenalis ibi loquitur de eo qui militaris viri famâ affectans, barbam alebat, & totam exteriorem speciem horridam & verè masculam præ se ferebat. quid hoc ad delicatulum inuenem de quo heic agitur? qui non minoris mollitici in alenda, comenda, vnguentis linenda coma argumentum præbeat, quàm in cæterarum partium leuigatione?

balanatum gausape.) eleganter capitis comam appellat *gausape*: quod fuit genus vestis crassæ & villis hirtæ. quare etiâ ad vsus balinearum translata sunt *gausapa*. *balanatum*, μωεαδῖν. Horatius in lautioris apparatus descriptione,

Pressa tuis balanus capillis

Iamdudum apud me est.

Quinque palestritæ.) Quamuis multam operam sumas, vt naturæ quæ te virum nasci voluit, illudas, omni te ratione nequissimè effeminans: semper tamen impressa tibi à natura viri signa manebunt: neq. vnquam perfecta eris fœmina, sed horrendus & similis portenti androgynus.

palestrita.) δραπανισαὶ ἐρρωδύεσθαι, καὶ τῆς ἐαυτοῦ
πῆχους τὰ ποσὶτα.

plantaria.) τὰς τεύχας. hanc vocem & sequen-
tis versus primam mutuatus est à Persio Auso-
nius epigrammate cxxiii.

Non tamen ista filix ullo mansuescit aratro.) ὁμοῦς
οὐκ ἀνιένους· ἀλλὰ τὰ αἰδρεῖς σημεῖα αἰὲν αἰαφύσθ. Ait,
ista filix, nempe ea de qua sentit ἀμνηστῆρος :
nam filix vera aratro mansuescit, id est penitus
extirpata finit se vinci. Columella libro ii. perni-
ties filicis, frequens extirpatio est, quæ vel aratro fieri
potest : quoniam intra biennium sapius conuulsa mo-
riuntur, celerius etiam.

Cedimus inque vicem præbemus erura sagittis.)
huiusmodi λογοποῖας alij aliorum probra publi-
camus.

Vivitur hoc pacto.) quid faceres? nam si speres
te hoc vitium hominum posse emendare, vel au-
ctoritate tua impedire ne de te loquantur libe-
rè, frustra sis. quæ sunt enim hominibus adeò co-
gnata vitia corrigi nequeunt.

sic novimus : ilia subter cacum vulnus habes :) Hac
igitur ratione interiorē tuam vitam cognoui-
mus : & flagitia tua, quæ iam in publicum erum-
pere incipiunt, quamvis diu à te dissimulata,
habemus nota : vulnus cacum subter ilia appellat
libidinem & flagitia clam solita à Nerone com-
mitti.

sed lato balibeu auro Prætegit.) sed flagitia quæ
patrantur à te quotidie propter potentiam tuam
abscondere te posse confidis : nemine audente

aut in illa inquirere, aut de iis loqui. Alludit Persius ad ictus quos acceperat noctu per urbem petulantissimè vagans, vt scribunt Suetonius ac Tacitus: hic verò etiam addit, vulneris cicatrices ore prætulisse. baltei veterum lati erant. Virgil. quem noster imitatur,

—— *lato quam circumplectitur auro*

Baltus. ——— ideo *πλάμδες* Græcis scriptoribus dicuntur: at *baltus lato auro*, duarum rerum symbolum heic est: potentia & diuitiarum: quæ duo sunt vitiorum magna tegumenta. Antiphanes:

Ο πλοῦτος ἔστι ἀπαχθύμματα τῶν κακῶν.

vt mauis, da verba, & decipe neruos Si potes.) Esto si ita vis: tu qui animo periculosissimè ægrotras, pro sano te iacta, & vendita: corruptissimis tamen moribus es: viuis turpissimè, & flagitiosissimè. i nunc & temperantiæ ac modestiæ laudem affecta. *decipe neruos* translatum ab iis, qui neruorum infirmitate laborantes, & morbis articularibus & cæteris ab eadem causa prouenientibus, obnoxij: sanos tamen & *κρόταρος ὑπεσείρας* se fingunt, quo liberius & Baccho & Veneri seruiant.

Si potes.) quasi diceret, atqui non poteris: & dum aliis te verba dare putabis, dabis tibi: tandemq. huius stultitiæ tuæ pœnas meritas dignas lues: quod etiam euenit.

Egregium cum me vicinia dicat, Non credam?) Dum adhuc latebant flagitia Neronis, omnes illum laudabant. Ipsos Senecam & Burrhum

mitius cum eo egisse non dubium, quò perditissimum iuuenem à publica infamia vindicarent, si possent. Iam assentationes ministrorum, & muliercularum quibuscum semper erat, corumpendo principi vel optimè nato satis erant. Quare non sine causa hæc pars addita Persio: vt ab alienis assentationibus ad suam ipsius conscientiam eum reuocaret.

Viso si palles improbe nummo.) quid aliorum allegas testimonia? quin te ipse potius exploras, & tuam ipsius conscientiam interrogas? scias nullo negotio, quantum te assentatores tui & parasiti fallant. nam verbi gratia, prædicabunt illi te, vt liberalem: at si te ipse consulas innam tibi auaritiam deprehèdes. hoc Neroni non conuenit, quod sciam: fuit enim profusissimus & damnosissimus omnium nepotum. nam quæ de illius calumniis rapinisque narrat Suetonius capite xxxii. huic illius ætati non conueniunt: neque satis certa sunt *φιλοζηνματίας* argumenta: rapinas enim agebat, non amore pecuniæ, sed vt haberet quæ profunderet, & vnde suas sibi voluptates procuraret. Non igitur auarus Nero: neque hæc verba in eum competunt. Sed de industria factum à Persio, vt ab hypothesis referret se ad thesim: ne facile omnes intelligerent, Neronem esse aduersus quem hæc satira est scripta.

Si facis in p. quicquid tibi venit amarum:) si nullum est tam fœdum, tam obscœnum genus libidinis, quo te quotidie non inquines. *amarum*

dixit propter amantium amara, quia verè *πικρὸς ἔρως* aiunt poëtæ: vel propter tristes casus, qui luxuriosis sæpè contingunt, eosque miserè perdunt. nam vt Menander ait,

Μεγάλῳ ὀφθαλμῷ ἡδονὴ πικρὴ βλάβη.

Ἐξ ἡδονῆς γὰρ φέρεται τὸ δυσχεῖν.

Si Puteal multa cautus vibice flagellas.) Omnes vulgò de huius versus obscuritate queruntur: qui tamen videtur nobis non tam difficilis sententiæ quàm ancipitis. neq. verò imprudentem Persium in hanc *ἀμφιβολίαν* putamus incidisse: verùm de industria ambiguum sensum posuisse: vt & de Nerone aptissimè posset intelligi, & de alio item quàm Nerone conuenienter exponi. duas igitur expositiones afferemus. Prior cum superioribus verbis concinit:

— *viso si palles improbe nummo.*

quibus avaritiam notat illius quem alloquitur. Est genus hominum improbissimorum, qui vt avaritiæ suæ faciant satis, & prædia prædiis adiungant, aurum auro accumulent, ministerio abutuntur vel innocentium iudicum. miseris enim atque incautis hominibus lites concient, quarum ipsi sunt callentissimi. ita facilè per calumniam superiores è iudiciis discedunt, & simplices homines bonis suis exuunt. huius etiam generis sunt sycophantæ, quadruplatores, litium redētores, & vno verbo, quicunq. ad explendam avaritiam, scientiam iuris referunt: atque vsum quem habent rerum forensium. qui versati sunt in lectione comicorum præsertim Græcorum,
non

non ignorant quanta apud veteres hoc ingenio
 qui erant inuidia flagrarent: quod vel vnicus
 Theophrasti libellus aureolus quo morum no-
 tas exposuit, vbertim declarauerit. eum vide cap.
 Πειρ. & ποικίλ. De his accipere possumus hunc ver-
 sum. *Puteal* est forum, & πὲρ δικαστηρίων. *flagellare*
Puteal ἐμπαπῆς dictum, pro frequenter adire
 forum, & in turba forense assidue versari. *flagella-*
re est arctare, premere: vt apud Martialem lib.
 II. *arca* dicitur *flagellare opes*, quas ægrè infertas
 continet. similes emphases optimis scriptoribus
 familiares sunt. Tertullianus de Pallio Christia-
 nos eo nomine laudat, quod non vt cæteri, *sub-*
sellia contendant: id est, non flagellent *Puteal*, non
 ardeant studio litium: atque vt elegans verbum
 Marci Augusti vsurpem, οὐκ ἐχρουν ὡς ἱκῶς καὶ τοῖς
 δικασ. parem vim habent illa elegantissima lo-
 quendi genera, *forum aleatorium calfacere*, in epi-
 stola Augusti: *carcerem aestuare* in Apologetico
 Tertulliani, & id genus alia. Sed addit Persius
multa vibice, ad maiorem declarationem impro-
 bitatis quam hic alienarum opum insidiator ad-
 hibebat. Adde quod vbi est turba hominum
 aliorum in alios incidentium, ibi rixa est, ibi ver-
 bera & vibices. πὲρ *cautus* artis verbum est: pro-
 prium enim fori peritis & pragmaticis, cauere.
 Lucilius:

Iactare in dno foro se omnes, decedere nusquam:

Vni se atque eidem studio omnes dedere & arti:

Verba dare vt cautè possint, pugnare dolose.

quis erit tantus Marrucinus qui hanc interpre-

tationem improbare aufit? Veruntamen Neroni, vt diximus, hæc sententia nullo modo conuenit. Igitur qui Neroni volent aptare, quod videtur necessariò faciendum, ita exponant. *Si Puteal flagellas*, id est, si tanta est tua petulantia & lasciuiam, vt nocturnus præmiator grasseris, cum obuiis rixam contrahēs, & pudori matronarum illudens, nullum denique insolentia genus prætermittens. Hoc genere insignem primum se fecit Nero, cum foras erumperent illius probra, quemadmodum disertè scribit Dio. Tacitus quoque: *Q. Volusio, P. Scipione Coss. otium foris, fœda domi lasciuiam: qua Nero itinera vrbis, & lupanaria & diuerticula, veste seruali in dissimulationem sui compositus pererrabat, comitantibus qui raperent ad venditionem exposita, & obuiis vulnera inferrent aduersus ignaros, adeò, vt ipse quoque acciperet ictus & ore præferret.* eadem Suetonius capite xxvi. Existimo circa illa tempora, aut non longe post scripsisse Persium istud carmen: vt valde mirer è tot interpretibus huius poëtæ nemini istius interpretationis hæctenus, quod sciam, venisse in mentem. *Puteal flagellare multa vibice* est, pererrare forum & obuios cædere petulanter ac lasciue. Tacitus *vrbis itinera* nominat, Suetonius *ricos*, in quibus furere ita solitus Nero: sed ad maiorem inuidiam Puteal, siue forum satiricus nominauit. Seneca De beneficiis libro sexto: *Diuius Augustus filiam intra pudicitia maledictum impudicam relegauit, & flagitia principalis domus in publicum emisit: admissos gregatim adulteros, pererratam no-*

eternis comestationib. ciuitatem, forum ipsum ac Rostra,
ex quibus pater legem de adulteriis tulerat, filia in
supra placuisse. & Dio, ἡ Ἰουλίᾳ ἀσελγάνουσα ὡς οὕτως
ὥς τε ἐν τῇ ἀγορᾷ, & ἐπὶ αὐτῇ γὰρ βύματις & κρημά-
ζῃ νύκτωρ & συμπινῇ. τὸ eantus ad hanc sententiam
appositissimū est: verbo enim significauit quod
pluribus historici. Tacitus: Nero metuentior in po-
sterum, milites sibi, & plerosque gladiatorum circum-
dedit, qui vixarum initia modica & quasi priuata si-
nerent: si à laesis validius ageretur, arma inferebant.

Ne quicquam populo bibulas donaueris aures.) si
tibi ipse vitiorum & flagitiorum conscius es,
frustra assentatorum vocibus aures accommo-
daueris, vt illis potius quàm tibi de te credas. be-
ne bibulas aures, hoc est auidas laudationis: quia
ἡδίστη ἀκρόαμα ἔπαυτος, inquit ille. itaque laudati
per adulationem & falsissimis onerati encomiis,
sic illa excipimus, quantumuis ἀνὲρ μαρτυροῦντος τῷ
συνεστώτος, quasi verissima. Seneca De tranquillita-
te animi: Non est quod, nos magis aliena indices adu-
latione perire quàm nostra. Quis sibi dicere verum au-
sus est? Quis non inter laudantium blandientiūque
positus greges plurimum tamen sibi ipse assentatus est?
Itaque magnum oportet esse virum, quem ad-
mirantium & laudantium voces assiduè perso-
nent, neq. corrumpant, iudiciūmve peruertant.
Verissimè Dio Chrysostomus in xxxv. μεγάλης
δουλοίας καὶ δουλείας εἶναι δεῖν ὅταν δουλείᾳ τινι ἕνα πολ-
λοὶ, καὶ διαφέρειν ἡγώμεται τῷ ἄλλων· εἰ μέλλει ὑποφρονεῖν εὖ
ὁ ἀνὴρ, καὶ μηδὲν αὐτοῦτον πάσχειν, μή τι ἐπαίρεσθαι τοῖς πολλοῖς
λόγοις ὡς αὐτὸς περὶ τοῦ. Propterea dicebat Plutarchus

in libro de discrimine adulatoris ab amico, adulatores tenere auribus prehensoſ homines laudari cupidos, itaque inhærere, ut excuti non poſſunt. *ἢ φιλοπύμον, αἰτ, ὁ κόλαξ τὰ ὦτα κατέχων πῖς ἐπαίνου, & παρασιτυκός: δυσσπότελπίς ἐστίν.*

Reſpue quod non es:) reiice laudationes à fortunæ bonis, aut etiam corporis: non enim id est tu: neque tuæ sunt illæ laudes. homo, vel melior certè hominis pars, est animus: huius laus vera ea est, quæ propriè homini conuenit. Seneca epistola lxxx. *Si perpendere te voles, seponè pecuniam, domum, dignitatem: intus te ipse consule. Nunc qualis sis alius credis.* vel simpliciter: reiice laudes quas præter rei veritatem in te assentatores cõferunt: ut cùm semidoctum vocant doctissimũ, tantum non deformem formosissimum.

tollat sua munera cerdo.) hortanti ad cognitionem sui opportunum hoc præceptum: nam ex diametro cum illo, Nosce te ipsum, pugnant sermones assentatorum. laudes immeritas vocat munera assentatoris: ipsum nominat *cerdonem*: quia parasitum agere & per assentationem laudare, proprium est abiecti hominis, & nullius rei, ut etiam Aristoteles ac Theophrastus pronuntiant. Hoc verò est quod Socrates Alcibiadem etiam & etiam admonet: videat ne sinat se à populo corrumpi.

Tecum habita.) *οἰκεῖν παρ' ἑαυτοῦ, & οἰκεῖν ἑαυτοῦ, Philo πρὸς Σποικίαν.* Iuuenalis,

— *te consule, dic tibi quis sis.*
sic, habitare apud mentem suam, Augustinus in epi-

stolis. paullo aliter *εις εαυτον συνδυειν φεροντα απο*
της ποιησαν παδων, dixit Simplicius.

noris quam sit tibi curia supellex.) nosce quàm
 sis præsidiis necessariis ad vitam bene agendam,
 & administrandam Remp. destitutus. sic *philo-*
sophia supellectilem dixit Cicero in v. de finibus.
 vel ita accipe: si tecum habitaueris, nosces quàm
 curia sit tibi suppellex. nihil enim est aliud nosse
 seipsum, nisi nosse vitia sua, & *προς τα κακα αδυνα-*
μιαν. Quædam membr, *ut noris*; non sine damno
 elegantia.